

Lieta C-795/23

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2023. gada 21. decembris

Iesniedzējtiesa:

Bundesgerichtshof (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 21. decembris

Atbildētāji, atbildētāji revīzijas tiesvedībā un revīzijas sūdzības iesniedzēji:

konektra GmbH

LN

Prasītāja, revīzijas sūdzības iesniedzēja un atbildētāja revīzijas tiesvedībā:

USM U. Schärer Söhne AG

Pamatlietas priekšmets

Direktīva 2001/29/EK – Autortiesības – Jēdziens “darbs” – Oriģinalitātes pārbaude

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību normu interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

1) Vai lietišķās mākslas darbu gadījumā starp dizainparaugu aizsardzību un autortiesību aizsardzību pastāv tādas attiecības kā starp vispārīgo noteikumu un izņēmumu tādējādi, ka, pārbaudot šo darbu oriģinalitāti saskaņā ar tiesību aktiem autortiesību jomā, autora brīviem un radošiem lēmumiem ir jāizvirza stingrākas prasības nekā citu darbu gadījumā?

2) Vai, veicot oriģinalitātes pārbaudi saskaņā ar tiesību aktiem autortiesību jomā, ir jāņem vērā (arī) autora subjektīvais viedoklis par radošo procesu un, it īpaši, vai viņam ir apzināti jāpieņem brīvie un radošie lēmumi, lai tos varētu uzskatīt par brīviem un radošiem lēmumiem Eiropas Savienības Tiesas judikatūras izpratnē?

3) Ja, pārbaudot oriģinalitāti, galvenokārt ir jāņem vērā tas, vai un cik lielā mērā darbā objektīvi izpaužas mākslinieciskā jaunrade: vai, veicot šo pārbaudi, var ņemt vērā arī tādus apstākļus, kas radušies pēc dizaina rašanās brīža, kuram ir nozīme oriģinalitātes vērtējumā un kas varētu būt, piemēram, dizaina prezentācija mākslas izstādēs vai muzejos vai tā atzīšana profesionālajās aprindās?

Atbilstošie Savienības tiesību akti

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10. lpp.), it īpaši 2. panta a) punkts, 3. panta 1. punkts un 4. panta 1. punkts

Atbilstošie valsts tiesību akti

Urheberrechtsgesetz [Autortiesību likums], it īpaši 2. panta 1. punkta 4) apakšpunkts, 2. punkts

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītāja ražo mēbeļu modušāro sistēmu, ko tā tirgo jau gadu desmitiem ar nosaukumu “USM Haller” un kuras gadījumā pulēti hromētas apaļas caurules ir samontētas rāmī ar sfēru mezgliem. Rāmī var ievietot dažādu krāsu metāla aizdares virsmas (tā sauktās “tablāres”). Šādi izveidotus korpusus var kombinēt pēc vēlēšanās un samontēt vienu virs otra vai blakus vienu otram.
- 2 Pirmā atbildētāja (turpmāk tekstā tikai – “atbildētāja”), kuras vadītājs ir otrais atbildētājs, tās interneta veikalā piedāvā *USM Haller* mēbeļu sistēmas rezerves daļas un papildinājumus, kas pēc formas un pārsvarā arī pēc krāsas atbilst prasītājas oriģinālajām detaļām. Pēc tam, kad atbildētāja sākotnēji aprobežojās tikai ar rezerves daļu tirdzniecību, tā 2017. un 2018. gadā atjaunināja tās interneta veikalā, kurā ir uzskaitītas visas sastāvdaļas, kas nepieciešamas *USM Haller* mēbeļu pilnīgai montāžai. Atbildētāja tās interneta vietnē arī reklamē samontētu mēbeļu attēlus. Piegādājot mēbeles, tiek izsniegta montāžas rokasgrāmata, kurā tiek izskaidrota gatavu mēbeļu montāža. Tā saviem klientiem piedāvā montāžas pakalpojumu, kura ietvaros piegādātās rezerves daļas tiek samontētas pie klienta gatavās mēbelēs.

- 3 Prasītājas ieskatā *USM Haller* mēbeļu sistēma ir ar autortiesībām aizsargāts lietišķās mākslas darbs, bet jebkurā gadījumā snieguma rezultāts, kas ir aizsargāts pret atdarināšanu saskaņā ar godīgas konkurences tiesisko regulējumu. Jaunajā interneta veikala saturā tā saskata jaunu atbildētājas ekonomiskā modeļa virzienu, kura mērķis esot ne tikai piedāvāt rezerves daļas prasītājas mēbeļu sistēmai, bet arī ražot, piedāvāt un izplatīt pašai savu mēbeļu sistēmu, kas ir identiska prasītājas mēbeļu sistēmai. Prasītājas ieskatā, šādi rīkojoties, atbildētāja pārkāpj autortiesības uz prasītājas mēbeļu sistēmu un jebkurā gadījumā tajā ir saskatāma saskaņā ar konkurences tiesībām aizliegta atdarināšana.
- 4 Prasītāja vērsās pie atbildētājas ar prasību pārtraukt darbību, sniegt informāciju un rēķinu pārskatu, atlīdzināt izmaksas, kas radušās, izsakot brīdinājumu, un konstatēt tās pienākumu atlīdzināt zaudējumus. Pamatojot tās prasījumus, tā galvenokārt atsauca uz autortiesībām un, pakārtoti, uz blakustiesību aizsardzību saskaņā ar konkurences tiesībām.
- 5 *Landgericht* [apgabaltiesa] apmierināja prasījumus, galvenokārt pamatojoties uz autortiesībām. Turpretim apelācijas tiesa (*OLG Düsseldorf* [*Oberlandesgericht Düsseldorf*, Federālās zemes Augstākā tiesa Diseldorfā], 2022. gada 2. jūnija spriedums – 20 U 259/20, *juris*) šajā ziņā prasījumus noraidīja ar pamatojumu, ka *USM Haller* mēbeļu sistēma nav ar autortiesībām aizsargāts lietišķās mākslas darbs *UrhG* 2. panta 1. punkta 4) apakšpunkta un 2. punkta izpratnē, jo tā neatbilst prasībām, kas saskaņā ar jaunāko Eiropas Savienības Tiesas judikatūru ir izvirzāmas darbam, un apmierināja tos tikai tiktāl, ciktāl tie ir pamatoti ar blakustiesību aizsardzību saskaņā ar konkurences tiesībām. Ar revīzijas sūdzību prasītāja turpina uzturēt spēkā tās prasījumus saistībā ar autortiesībām, savukārt atbildētāji lūdz noraidīt arī prasījumus, ciktāl tie ir balstīti uz konkurences tiesībām.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 6 Tas, vai prasītājas revīzijas sūdzība par iepriekš norādīto no autortiesībām izrietošo prasījumu noraidīšanu tiks apmierināta, ir atkarīga no Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktā, 3. panta 1. punktā un 4. panta 1. punktā ietvertā jēdziena “darbs” interpretācijas. Pareiza Savienības tiesību interpretācija, ņemot vērā Tiesā ar lietas numurs C-580/23 izskatīšanā esošo Zviedrijas *Svea hovrätt* (Svea apelācijas tiesa) 2023. gada 20. septembra lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, nav tik acīmredzama, ka nerodas nekādas pamatotas šaubas (šajā ziņā skat. 2021. gada 6. oktobra spriedumu *Conorzio Italian Management* un *Catania Multiservizi*, C-561/19, EU:C:2021:799, 32. un 33. punkts).
- 7 Par pirmo prejudiciālo jautājumu. Apelācijas tiesa no 2019. gada 12. septembra sprieduma *Cofemel* (C-683/17, EU:C:2019:721, 51. un 52. punkts) secināja, ka plaša patēriņa preču aizsardzībai ar autortiesībām salīdzinājumā ar dizainparaugu aizsardzību ir jāpaliek izņēmumam, lai neapdraudētu abu aizsardzības veidu mērķus un efektivitāti.

- 8 Turpretim iesniedzējtiesas ieskatā no sprieduma *Cofemel* 50.–52. punktā izklāstītajiem apsvērumiem neizriet, ka plaša patēriņa preču gadījumā oriģinalitātei, kas tiek prasīta, lai darbs kā lietišķās mākslas darbs tiktu aizsargāts ar autortiesībām, ir jāizvirza augstākas prasības nekā cita veida darbu gadījumā. Tiesa ir nospriedusi, ka dizainparaugi ir jāuzskata par darbiem Direktīvas 2001/29 izpratnē, ja tie atbilst diviem – visiem objektiem, kas var tikt aizsargāti ar autortiesībām, vienādi piemērojamiem – priekšnoteikumiem. Pirmkārt, tiem ir jābūt oriģināliem tādā ziņā, ka tie ir paša autora intelektuālā jaunrade, un, otrkārt, tiem ir jābūt šādas jaunrades izpausmei (2019. gada 12. septembra spriedums *Cofemel*, C-683/17, EU:C:2019:721, 29. un 48. punkts; skat. arī ģenerālvokāta M. Špunara [*M. Szpunar*] secinājumus lietā *Cofemel*, C-683/17, EU:C:2019:363, 31. punkts; par aizsardzības apjomu skat. 2011. gada 1. decembra spriedumu *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 97. un 98. punkts).
- 9 Tāpēc senāta ieskatā Tiesas apsvērumi, saskaņā ar kuru dizainparaugu aizsardzības un autortiesību aizsardzības kumulācija ir iespējama tikai konkrētos gadījumos, ir jāsaprot nevis normatīvā, bet gan tīri aprakstošā veidā. No tā tikai izriet, ka patiesībā viena un tā paša objekta kā dizainparauga, tā arī darba aizsardzība būs izņēmums, jo plaša patēriņa prece retāk atbildīs autortiesību aizsardzības priekšnoteikumiem nekā dizainparaugu aizsardzības priekšnoteikumiem.
- 10 Tādu plaša patēriņa preču gadījumā, kuriem piemīt ar izmantošanu saistītas dizaina īpašības, rīcības brīvība saistībā ar māksliniecisku dizainu parasti ir ierobežota. Tādēļ to gadījumā it īpaši rodas jautājums par to, vai mākslinieciska vērtība ir ne tikai to formai, kas izriet no to funkcijas, bet arī to dizainam, un vai šis dizains ir tik oriģināls, ka tas pamato autortiesību aizsardzību (*BGH* [*Bundesgerichtshof*, Federālā augstākā tiesa], *GRUR* 2023, 571 (*juris*, 15. punkts) – skatlogu apgaismojums, un tajā ietvertās norādes). Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai lietišķās mākslas darbi tiktu aizsargāti ar autortiesībām – tāpat kā attiecībā uz visiem citiem darbu veidiem –, ir jāpieprasa ne pārāk zema oriģinalitātes pakāpe, it īpaši ņemot vērā ar autortiesībām piešķirtās aizsardzības ārkārtīgi ilgo termiņu (skat. *BGHZ* 199, 52 (*juris*, 40. punkts) – dzimšanas dienas vilciens; *BGH*, 2021. gada 29. aprīļa spriedums – I ZR 193/20, *GRUR* 2021, 1290 (*juris*, 60. punkts) = *WRP* 2021, 1461 – arhitekta piekļuves tiesības).
- 11 Vērtējot oriģinalitāti, kas ir dizainparauga aizsardzības priekšnoteikums (skat. Regulas Nr. 6/2002 4. panta 1. punktu un 6. panta 1. punktu, kā arī Direktīvas 98/71/EK 3. panta 2. punktu un 5. panta 1. punktu), ir gan jāņem vērā arī radošās pieejas pakāpe – proti, autora radošā pieeja, izveidojot dizainparaugu (Regulas Nr. 6/2002 6. panta 2. punkts un Direktīvas 98/71 5. panta 2. punkts). Taču dizainparaugu aizsardzības – pretēji autortiesību aizsardzībai – priekšnoteikums nav tāds, ka autors izmanto radošo pieeju, lai pieņemtu radošus lēmumus, kas atspoguļo viņa personību. Gluži pretēji, pietiek ar to, ka viņam izdodas radīt dizainparaugu, kura vispārējais iespaids, ko tas rada informētam lietotājam, atšķiras no vispārējā iespaida, ko šādam lietotājam rada jebkurš

dizainparaugs, kas ir darīts pieejams sabiedrībai (Regulas Nr. 6/2002 6. panta 1. punkts un Direktīvas 98/71 5. panta 1. punkts).

- 12 Par otro prejudiciālo jautājumu. Apelācijas tiesa norādīja, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru noteicoša nozīme ir autora apsvērumiem, radot priekšmetu. Pārbaudot oriģinalitāti, nozīme ir autora subjektīvajam viedoklim (saistībā ar šo jautājumu skat. arī *Svea hovrätt* lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, 26.–35. punkts). Viņam esot apzināti jāpieņem brīvi un radoši lēmumi, kas ir izslēgts, ja to faktiski vai arī tikai šķietami saista noteikumi, tehniski apstākļi vai citi ierobežojumi. Arī priekšmeta izskats neko neliecina par to, vai tā pamatā ir brīvi un radoši lēmumi, jo autoru izteikumi par jaunrades procesu nevar būt par pamatu, lai izdarītu pieņēmumu par brīviem un radošiem lēmumiem.
- 13 Turpretim iesniedzējtiesas ieskatā visu veidu darbu oriģinalitātes pārbaude ir jāveic arī objektīvi un ņemot vērā konkrēti iesniegto darbu. Autora subjektīvajam viedoklim radoša nodoma vai apzināšanās, ka tiek pieņemti brīvi un radoši lēmumi, izpratnē nevajadzētu būt nozīmei.
- 14 Definējot oriģinālu pašas personas intelektuālās jaunrades izpratnē, Tiesa nav norādījusi, ka šajā ziņā – kā to savā vērtējumā ir atzinusi apelācijas tiesa – ir jākonstatē “apzināts” brīvs un radošs lēmums. Gluži pretēji, saskaņā ar Tiesas judikatūru pārbaude ir jāveic, pamatojoties uz apstākļiem, kas objektīvi atspoguļo iespējamo autora radošo gribu. Piemēram, rakstiskajos ziņojumos oriģinalitāte var izrietēt no vārdu izvēles, novietojuma un savienojuma (skat. 2019. gada 29. jūlija spriedumu *Funke Medien NRW*, C-469/17, EU:C:2019:623, 23. punkts un tajā minētā judikatūra). No Tiesas judikatūras neizriet, ka papildus konstatējumam, ka autors ir izdarījis izvēli, kas objektīvi nav tikusi noteikta ar ierobežojumiem un kas tātad ir brīva (radoša), ir jākonstatē, ka autors apzinājās, ka viņš šajā ziņā pieņem brīvu (radošu) lēmumu. Tāpat apzināšanās pieņemt radošu lēmumu nevar tikt prasīta, jo mākslas pakalpojumi var tikt sniegti arī neapzināti vai zemapziņā.
- 15 Ciktāl Tiesa spriedumā *Brompton Bicycle* balstās uz faktoriem un apsvērumiem, kas ir bijuši autora izvēles pamatā, izvēloties priekšmeta formu (2020. gada 11. jūnija spriedums *Brompton Bicycle*, C-833/18, EU:C:2020:461, 35. un 36. punkts), arī no minētā iesniedzējtiesas ieskatā neizriet, ka pieņēmuma par oriģinalitāti priekšnoteikums ir autora “apzināta” radoša lēmuma konstatēšana. Gluži pretēji, no sprieduma *Brompton Bicycle* izriet, ka ir svarīgi noskaidrot, vai jaunrades procesa rezultāts ir māksliniecisks pakalpojums. Tādējādi valsts tiesām ir jānosaka, vai, izdarot šo ražojuma formas izvēli, tā autors oriģinālā veidā ir paudis savu radošo spēju, veicot brīvas un radošas izvēles, un ir modelējis ražojumu tādā veidā, lai tas atspoguļotu viņa personību (2020. gada 11. jūnija spriedums *Brompton Bicycle*, C-833/18, EU:C:2020:461, 34. punkts).
- 16 Turklāt Tiesa nav pārņēmusi ģenerālvokāta priekšlikumu saistībā ar darba jēdzienu ņemt vērā ne tikai jaunrades oriģinalitātes un izpausmes iezīmes, bet arī citus faktorus, piemēram, izgudrotāja vēlmi (skat. ģenerālvokāta M. Kamposa Sančesa- Bordonas [*M. Campos Sánchez- Bordona*] secinājumus lietā *Brompton*

Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:79, 92. un 93. punkts). Tā vietā Tiesa, pārbaudot oriģinalitāti, noteicošu nozīmi piešķir tam, ka pastāv radošā pieeja, kas atstāj vietu radošās brīvības īstenošanai (2020. gada 11. jūnija spriedums *Brompton Bicycle*, C-833/18, EU:C:2020:461, 24. punkts). Radošās pieejas, ko var noteikt, pamatojoties uz objektīviem elementiem, piemēram, zināmām formām vai tehniskām vajadzībām, ņemšanas vērā mērķis ir tieši padarīt darba jēdzienu objektīvu (skat. *Zech*, *ZUM* 2020, 801, 802). Tā kā ir grūti noteikt radošās pieejas kā iekšējā procesa izmantošanas apzināšanos (*Tolkmitt*, *GRUR* 2021, 383, 386), valsts tiesai, kurai būs jāņem vērā visi atbilstošie konkrētās lietas apstākļi, kādi tie pastāvēja šī objekta izstrādes laikā (2020. gada 11. jūnija spriedums *Brompton Bicycle*, C-833/18, EU:C:2020:461, 37. punkts), no jaunrades rezultāta būs parasti jāizsecina autora griba radīšanas procesā un jābalstās arī uz objektīvām netiesām norādēm, kas to pamato.

- 17 Par labu objektīvai interpretācijai liecina tiesiskā noteiktība un salīdzinājums ar otro aizsardzības pamatojuma elementu (“izpausties”), attiecībā uz kuru saskaņā ar Tiesas judikatūru, identificējot aizsargāto objektu, ir jāizslēdz jebkurš subjektīvs elements, kas apdraud tiesisko noteiktību (2018. gada 13. novembra spriedums *Levola Hengelo*, C-310/17, EU:C:2018:899, 41. punkts). Ja nebūtu jāizslēdz jebkurš subjektīvs elements pat attiecībā uz pirmo oriģinalitātes elementu, tas kaitētu tiesiskajai noteiktībai un radītu netaisnīgus rezultātus.
- 18 No vienas puses, ja – kā to parāda apelācijas tiesas pieņēmumi šajā lietā – nozīme būtu tikai autora subjektīvajam priekšstatam, autoram, kurš uzskata, ka viņu saista noteikumi vai ierobežojumi, bet kurš faktiski ir pieņēmis lēmumus, kas nav atkarīgi no noteikumiem vai ierobežojumiem un tātad ir pieņēmis brīvus un radošus lēmumus, lai gan viņš objektīvi ir radījis aizsargājamu darbu, netiktu piešķirta no autortiesībām izrietošā aizsardzība. Šāds secinājums šķiet nesaderīgs ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. panta 2. punktā paredzēto intelektuālā īpašuma aizsardzības prasību. No otras puses, autors, kurš uzskata sevi par brīvu un radošu darbu radīšanā, bet uz kuru faktiski attiecas noteikumi vai ierobežojumi, saņemtu autortiesību aizsardzību attiecībā uz savu dizainu, lai gan viņš objektīvi nav radījis aizsargājamu darbu. Minētais liktu izdarīt intelektuālā īpašuma tiesību principiem neatbilstošu secinājumu, ka ikviens varētu pēc savas gribas piešķirt sev absolūtas tiesības, piemēram, atļaujas, kas izriet no autortiesībām (skat. *A. Nordemann*, no: *Fromm/Nordemann*, minēts iepriekš, *UrhG* 2. pants, 16. punkts). Tāpat *Svea hovrätt* ir bažas par to, ka oriģinalitātes prasības interpretācija, kuras pamatā ir radīšanas process un autora šajā ziņā izdarītās izvēles, nozīmē salīdzinoši zemas prasības attiecībā uz brīviem radošiem lēmumiem un līdz ar to rastos risks, ka arī priekšmeti, kas varētu nebūt kvalificējami par darbiem, arī varētu baudīt autortiesību aizsardzību (*Svea hovrätt* 2023. gada 20. septembra lēmums, 26.–28. punkts).
- 19 Lai ievērotu Direktīvas 2001/29 galveno mērķi nodrošināt augstu autortiesību aizsardzības līmeni (2019. gada 29. jūlija spriedums *Pelham u.c.*, C-476/17, EU:C:2019:624, 30. punkts), definējot Savienības tiesību darba jēdzienu, ir jāņem vērā arī apstākļi, kas ietekmē autora tiesību efektīvu procesuālu īstenošanu. Šajā

ziņā ir jāņem vērā, ka autortiesību pārkāpuma procesā autoram, kurš ir cēlis prasību, ir pienākums izklāstīt personiskās intelektuālās jaunrades esamību. Prasība pierādīt autora īpašas motivācijas esamību varētu nesamērīgā veidā palielināt prasības autora aizsardzības jomā (skat. *OLG Hamburg* [*Oberlandesgericht Hamburg*, Federālās zemes Augstākā tiesa Hamburgā], *GRUR* 2022, 565 (*juris*, 39. punkts)).

- 20 Kritērija, kas balstīts uz autora priekšstatu, izmantošanu sarežģītu grūtības, kas parasti rodas, konstatējot faktus subjektīvo elementu gadījumā. Turklāt autora komentāriem par attiecīgā objekta radīšanas koncepciju vai katrā ziņā par norādēm uz šīm idejām drīzāk būtu jābūt izņēmumam. Turklāt pastāv risks, ka, ņemot vērā aizsardzības ar autortiesībām ilgo periodu, šīs grūtības turklāt pieaugs tādēļ, ka nozīme ir radīšanas brīdim nereti pirms gadiem vai pat – kā šajā lietā – pirms vairākiem desmitiem gadu. Šie elementi nepieļauj tādu apstākļu vienvēidīgu un juridiski drošu piemērošanu visā Savienībā, kuriem ir nozīme saistībā ar autortiesību aizsardzību, ko veic valsts tiesas, kurām tas ir jādara.
- 21 Turpretim iesniedzējtiesas veiktā oriģinalitātes jēdziena interpretācija ir atkarīga no tādiem vienkāršiem objektīviem elementiem, kurus var konstatēt valsts tiesas, kā dizaina iezīmes vai darba kopiespāids vai radošā pieeja, kas ir jānosaka, ņemot vērā zināmo formu mantojumu un noformējuma tehniskās iezīmes. Šajā ziņā principā pietiek ar to, ka prasītājs iesniedz attiecīgo darbu un izklāsta konkrētus dizaina elementus, no kuriem ir jāizriet autortiesību aizsardzībai. Turklāt saistībā ar plaša patēriņa precēm, attiecībā uz kurām mākslinieciskās un estētiskās formas radīšanas iespējas parasti ir ierobežotas, jo tām ir jāatbilst noteiktām tehniskām prasībām un tām piemīt tehnikas noteiktas konstrukcijas īpašības, ir tieši un precīzi jāizklāsta, cik lielā mērā to dizains ir māksliniecisks, pārsniedzot formu, kas izriet no funkcijas (*BGH* 2011. gada 12. maija spriedums – I ZR 53/10, *GRUR* 2012, 58 (*juris*, 24. un 25. punkts) – virvju konstrukcija, un tajā ietvertās norādes; *BGH*, *GRUR* 2023, 571 (*juris*, 21. punkts) – skatlogu apgaismojums). Turpretim, ja atbildētājs aizstāvas ar iebildumu, ka aizsardzība zūd vai ka aizsardzība ir ierobežota tādēļ, ka autors ir izmantojis jau zināmas formas, viņam ir jāizklāsta un jāpierāda agrākā darba izskats (*BGH* 1981. gada 27. maija spriedums – I ZR 102/79, *GRUR* 1981, 820 (*juris*, 25. punkts – tērauda cauruļu krēsls II, un tajā ietvertās norādes).
- 22 Saistībā ar dizaina izskatu ir jāatgādina Eiropas Savienības Tiesas judikatūra, saskaņā ar kuru dizainparauga estētiskais efekts pats par sevi neļauj noteikt, vai šis dizainparaugs ir intelektuālā jaunrade, kas atbilst oriģinalitātes prasībai. Tomēr estētiski apsvērumi var būt radošās darbības daļa (2019. gada 12. septembra spriedums *Cofemel*, C-683/17, EU:C:2019:721, 54. punkts). Līdz ar to iesniedzējtiesas ieskatā dizaina estētiskais efekts var pamatot autortiesību aizsardzību (tikai tad), ja tas ir balstīts uz māksliniecisku izpildījumu un tas tajā izpaužas (skat. *BGH*, *GRUR* 2023, 571 (*juris*, 13. punkts) – skatlogu apgaismojums, un tajā ietvertās norādes). Tomēr, ciktāl dizaina estētiskā efekta pamatā ir māksliniecisks sniegums, t. i., brīvi un radoši lēmumi, un šie lēmumi

izpaužas šajā sniegumā, arī no estētiskā satura pakāpes ir atkarīgs tas, vai šis dizains sasniedz oriģinalitātes pakāpi, kas pamato autortiesību aizsardzību.

- 23 Par trešo prejudiciālo jautājumu. Vācijas tiesību aktos autortiesību jomā, pārbaudot darba iezīmi, ir jāņem vērā konkrētās norādes, kas liecina par darba individualitāti vai pret to, lai sasniegtu cik vien iespējams objektīvu un saprotamu rezultātu. Kā netieša norāde uz darba spēju tikt aizsargātam ir jāņem vērā arī tā atzīšana profesionālajā vidē un pārējā sabiedrībā; darba prezentācija mākslas muzejos un mākslas izstādēs var arī liecināt par to, ka mākslinieciskajās aprindās tajā tiek saskatīts māksliniecisks izpildījums, kas ir aizsargāts ar autortiesībām (šajā ziņā skat. *BGH* 1986. gada 10. decembra spriedumu – I ZR 15/85, *GRUR* 1987, 903 (*juris*, 31. punkts) – *Le Corbusier* mēbeles, un tajā ietvertās norādes; *OLG München* [Oberlandesgericht München, Federālās zemes Augstākā tiesa Minhenē], *GRUR-RR* 2011, 54. punkts (*juris*, 43. punkts); Dreier, no: Dreier/Schulze, minēts iepriekš, § 2 Rn. BeckOK.UrhR/Rauer/Bibi AAO 2, 102. punkts; Leistner, *GRUR* 2019, 1114, 1120; *aA OLG Hamburg*, ZUM-RD 2002, 181. 83. punkts)).
- 24 Šķiet apšaubāmi, ka pēc sprieduma *Brompton Bicycle* šos apstākļus varētu turpināt izmantot kā netiešas norādes.
- 25 Tiesa ir precizējusi, ka, pārbaudot oriģinalitāti, valsts tiesai ir jāņem vērā visi atbilstošie konkrētās lietas apstākļi, kādi tie pastāvēja šī objekta izstrādes laikā, neatkarīgi no faktoriem, kas attiecībā uz attiecīgā ražojuma radīšanu ir uzskatāmi par ārējiem vai vēlākiem (2020. gada 11. jūnija spriedums *Brompton Bicycle*, C-833/18, EU:C:2020:461, 37. punkts).
- 26 Tomēr iesniedzējtiesa Tiesas argumentāciju saprot tikai kā precizējumu, saskaņā ar kuru, lai pārbaudītu, vai pastāvēja pietiekama liela radošā pieeja un vai autors to ir izmantojis mākslinieciskā veidā, noteicošā ir tikai situācija radīšanas brīdī (skat. arī *BGH*, *GRUR* 1961, 635, 638, III 4. punkts – tērauda cauruļveida krēsls I). Saskaņā ar to nozīmes nav it īpaši vēlākām formas izmaiņām. Būtu jābūt iespējai ņemt vērā apstākļus, kas radušies pēc priekšmeta radīšanas, piemēram, vērtējumus profesionālajās aprindās, jo tie var sniegt norādi, kas ļauj novērtēt, vai tā izstrādes brīdī objekts bija tā autora intelektuālā jaunrade. Tas ļauj valsts tiesām izpildīt to uzdevumu ņemt vērā visus būtiskos lietas apstākļus, kādi tie pastāvēja objekta radīšanas brīdī (2020. gada 11. jūnija spriedums *Brompton Bicycle*, C-833/18, EU:C:2020:461, 37. punkts).